

Memorandum

Datum : 10 november 2009
Aan : Provinciale Staten
Van : Gedeputeerde Staten Tel.: 2181
Onderwerp : Reactie GS op eerste audit Utrechtse Jeugd Centraal

---

In het programma Utrechtse Jeugd Centraal (UJC) is opgenomen dat een auditcommissie jaarlijks kritisch naar de voortgang kijkt om zo bij te dragen aan de kwaliteit van het programma. Op 23 april en 11 juni 2009 heeft de auditcommissie UJC een eerste audit gehouden. Het ging er om een goed beeld te krijgen van hoe de samenwerking tussen ketenpartners van de grond komt en hoe het leidende principe van het programma: krijgen we de zorg bij het kind, vorm krijgt? De auditcommissie is een 'critical friend', die een analyse van sterke en zwakke punten maakt, om aldus een extra impuls te geven aan de volgende fase.

Er zijn met alle bestuurlijke trekkers van de programmalijnen van het UJC en de gedeputeerde Jeugdzorg gesprekken gevoerd en de bestuurlijk trekkers hebben een zelfevaluatie gehouden. Op basis hiervan is begin augustus door de auditcommissie het verslag '**Van beweging naar ontwikkeling**' geschreven.

In deze reactie geven wij aan hoe wij de twee belangrijkste aanbevelingen van de commissie in het programma gaan oppakken.

Het gaat dan om:

1. het versterken van de sturing op de leidende principes van het UJC gericht op praktische resultaten en
2. het aanbrengen van focus met de stuurgroep door de prioritering van programmaonderdelen die de kern van het programma raken, dwars door programmalijnen heenlopen en samenwerking vragen van meerdere actoren.

1. Versterking van de sturing op de leidende principes van het UJC

De kracht van het UJC is dat in het programma gekozen is voor een brede inzet binnen de hele jeugdketen. Zo wordt geïnvesteerd in vernieuwing van de hele sector en wordt gewerkt aan ontschotting tussen financieringsstromen, instellingen en bestuurslagen. Het gaat om oplossingen waardoor hulpverleners binnen het huidige stelsel van de jeugdzorg beter kunnen samenwerken.

Het UJC kent drie leidende principes:

1. het kind centraal, organiseren en handelen met het kind als uitgangspunt;
2. empowerment van kinderen en gezinnen als grondslag van hulpverlening;
3. werken met bewezen effectieve interventies door professionals die een *partnership* aangaan met cliënten.

De sturing op deze leidende principes vraagt bovenal om een goede samenwerking tussen de meer dan 70 betrokken partijen bij het UJC. Dit vereist een krachtige aansturing. Bij de inrichting van de programmaorganisatie is daarom gekozen voor een gelaagde structuur waarbij de gedeputeerde Jeugdzorg samen met betrokken partijen invulling geeft aan deze sturing.

Deze structuur bestaat uit:

- het brede wethoudersoverleg met alle 29 wethouders jeugd;
- het provinciaal zorgaanbiedersoverleg met de directies van de acht provinciale zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg;
- het structurele overleg met de verschillende bestuurlijk trekkers van de zes programmalijnen;
- de stuurgroep UJC met alle bestuurlijk trekkers en vertegenwoordigers uit de hele sector.

In vervolg op de aanbeveling dat de stuurgroep meer moet sturen op de leidende principes van het programma geven wij hieronder aan hoe de gedeputeerde Jeugdzorg de sturing gaat versterken op alle plekken binnen de UJC programmaorganisatie.

Het brede wethoudersoverleg jeugd

Binnen het wethoudersoverleg blijft de focus liggen op de bovenlokale samenwerking bij de realisatie van de Centra voor Jeugd en Gezin en de aansluiting op de geïndiceerde jeugdzorg. We zijn tevreden over de wijze waarop via het overleg gezamenlijke sturing plaats vindt op de doelstellingen van het UJC. Ook de frequentie van het overleg en de voorbereiding via de regionale ambtelijke overleggen is een goede structuur voor een efficiënte aansturing gebleken.

In november wordt de inzet van de provinciale *CJG-aanjagers* geëvalueerd. Begin december zal in gezamenlijkheid met de 29 gemeenten de opdracht 2010 voor de *aanjagers* worden vastgesteld, met een focus op de inhoudelijke doorontwikkeling van de CJG's en de aansluiting met het onderwijs.

De provinciale zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg

Van de provinciale zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg verwachten wij dat zij vanuit het programma UJC met de beschikbare vernieuwingsmiddelen een onomkeerbare stap zetten naar meer vraaggerichte zorg die dicht bij huis aangeboden wordt. Wij onderschrijven daarbij de bevindingen van de auditcommissie dat hier weliswaar stappen in zijn gezet maar van een onomkeerbare stap nog geen sprake is. Juist omdat de provincie vanuit haar wettelijke taak een sturingsrelatie heeft met de zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg, gaan wij steviger inzetten op deze doelstelling. Met Bureau Jeugdzorg worden afspraken gemaakt over hoe de resterende middelen binnen de programmaliijn vraagsturing van het UJC bij gaan dragen aan een ketenbrede versterking van het vraaggericht werken. Bij de provinciale zorgaanbieders gaat het erom hoe de resterende middelen zorgvernieuwing bijdragen aan ombouw van aanbod naar meer specifieke doelgroepen en versterking van het ambulante hulpaanbod.

De komende maanden werken wij de versterkte sturing op de provinciale zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg verder uit. Specifieke aandacht daarbinnen is er voor de relatie tussen de reguliere wettelijke taken van de provincie en de vernieuwingsimpuls die met het UJC aan deze wettelijke taak wordt gegeven. Begin volgend jaar zal de gedeputeerde Jeugdzorg u hier via de commissie WMC nader over informeren.

De bestuurlijk trekkers

In de programmaorganisatie sturen bestuurlijk trekkers uit de hele sector - naast deelname aan de stuurgroep UJC - gezamenlijk met ambtelijke programmaliijn-coördinatoren de zes programmaliijnen aan. Deze programma-inrichting draagt er zorg voor dat er een efficiënte en slagvaardige aansturing is van de verschillende programmaliijnen. Over deze opzet zijn wij tevreden.

In vervolg op de audit zijn er met de bestuurlijk trekkers een op een gesprekken gevoerd over de bevindingen en aanbevelingen van de commissie. De bestuurlijk trekkers hebben aangegeven hoe zij de sturing binnen hun programmaliijn gaan versterken, hoe daarbij de verbinding wordt gelegd met andere programmaliijnen en welke speerpunten zij hebben voor het aankomende jaar.

De gedeputeerde Jeugdzorg gaat het overleg met de bestuurlijk trekkers in de resterende looptijd van het UJC intensiveren. De bestuurlijk trekkers moeten meer dan nu in het verlengde van de stuurgroep UJC gaan opereren. Naast de individuele overleggen met de gedeputeerde Jeugdzorg wordt daarom nu ingezet op gezamenlijk overleg van bestuurlijk trekkers en gedeputeerde. Waarbij aansluitend op de provinciale cyclus van begroten en verantwoorden met de bestuurlijk trekkers de voortgang in de uitvoering besproken zal worden. Centraal hierbij staan knelpunten en mogelijkheden tot bijsturing binnen en tussen de programmaliijnen. Het versterken van de gezamenlijke sturing van de bestuurlijk

trekkers van het UJC levert daarmee een bijdrage aan het versterken van de sturing door de stuurgroep UJC.

De stuurgroep UJC

De belangrijkste aanbeveling van de auditcommissie UJC was dat de stuurgroep meer als collectief moet gaan sturen op de leidende principes van het programma en op successen in de praktijk. Het met de stuurgroep benoemen van programmaonderdelen die de kern van het programma raken, dwars door programmalijnen heenlopen en die samenwerking vragen van meerdere actoren, kan daarbij een belangrijke bijdrage leveren aan het versterken van de sturing van de stuurgroep UJC. De stuurgroep bijeenkomst van 18 september is daarom in zijn geheel aangegegrepen om afspraken te maken over hoe de aanbevelingen van de auditgroep in te vullen.

2. Meer focus en prioritering door de stuurgroep

De stuurgroep UJC heeft in de bijeenkomst van 18 september geconcludeerd dat er een duidelijke focus in de prioritering van de sturing van de stuurgroep UJC moet komen. Om tot die focus en prioritering te komen wordt er een onderscheid gemaakt tussen de projecten die een kwaliteitsimpuls leveren en daarmee de ‘infrastructuur’ bieden die de vernieuwing mogelijk maakt.

Het gaat dan om zaken als:

- de ondersteuning van gemeenten bij de realisatie van de centra voor jeugd en gezin,
- het inzichtelijk maken van de methodiek en effectiviteit van het provinciale jeugdzorgaanbod aan de hand van modulebeschrijvingen en praktijk gestuurd effect onderzoek,
- een goede vraag-aanbodanalyse van de geïndiceerde zorg om de vraag van kinderen en gezinnen echt centraal te kunnen stellen
- of de realisatie van het loket voor integrale indicatiestellingen ‘Indiceerwijzer’.

De realisatie van deze infrastructuur wordt het meest efficiënt aangestuurd binnen de staande programmaorganisatie van bestuurlijk trekkers, breed wethoudersoverleg en het reguliere overleg met zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg. Daarnaast heeft de gedeputeerde Jeugdzorg de focus gelegd op zeven sleutelprojecten binnen het UJC, waarlangs de structurele vernieuwing van de Utrechtse jeugdsector wordt gerealiseerd. Deze sleutelprojecten hebben een verbinding met alle programmalijnen en vragen om een goede samenwerking van alle partijen binnen de stuurgroep. Belangrijk uitgangspunt is dat niet alleen op de uitvoering van deze projecten wordt gestuurd, maar dat daarachter met elkaar afspraken worden gemaakt over de structurele financiering en de voorzetting van de gezamenlijke uitvoering. In bijlage 1 bij deze notitie is een overzicht opgenomen van de zeven sleutelprojecten waarop de gezamenlijke sturing van de stuurgroep UJC zich moet richten. In dit overzicht is aangegeven:

- hoe hierbinnen het kind centraal wordt gezet op verschillende plekken in de jeugdketen,
- welke doelgroepen er met de verschillende sleutelprojecten worden bereikt,
- welke doelstellingen er met de sleutelprojecten moet worden gerealiseerd,
- welke structurele ontwikkeling daarmee wordt beoogd en
- welke partijen daarbij betrokken zijn.

De sturing van de stuurgroep moet zich in 2010 en 2011 richten op de realisatie van deze projecten en de vernieuwing van de sector die hiermee gemoeid gaat. Binnen deze zeven sleutelprojecten heeft de gedeputeerde Jeugdzorg een top drie van prioriteiten die voor 2010 centraal staan. Het gaat dan om de realisatie van:

1. de snijvlakpilots ‘Wrap Around Care’, ‘Eén gezin, één plan’ en ‘Gezinschoaching’;
2. de doorontwikkeling van de CJG’s met de inzet van effectief hulpaanbod in de CJG’s;
3. de ombouw van het provinciale zorgaanbod met de middelen zorgvernieuwing.

Conclusie

Met deze reactie op de eerste audit UJC hebben wij aangegeven dat de aanbevelingen van de auditcommissie op drie plekken tot bijstelling binnen het programma en de programmaorganisatie leiden:

1. Het versterken van de sturing op de provinciale zorgaanbieders en bureau jeugdzorg op de programmadoelstelling waar de gedeputeerde Jeugdzorg begin 2010 de commissie WMC nader over zal informeren.
2. Het versterken van de gezamenlijke sturing van de bestuurlijk trekkers op de doelstellingen van het UJC.
3. Het aanbrengen van focus in de prioritering van de stuurgroep UJC door het benoemen van zeven sleutelprojecten met een top drie voor de agenda in 2010.